

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 1068/2019
13.07.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Весне Поповић, председника већа, Зоране Делибашић и Гордане Комненић, чланова већа, у парници тужилаца АА из ..., ББ из ... и ВВ из ..., чији је заједнички пуномоћник Иван Ђокић, адвокат из ..., против туженог „Status Integral“ ДОО Краљево, ради поништаја решења о отказу уговора о раду и накнаде штете, одлучујући о ревизији тужилаца, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 4212/17 од 13.09.2018. године, у седници одржаној 13.07.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужилаца изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 4212/17 од 13.09.2018. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Крушевцу, Судска јединица Варварин П1 64/16 од 08.05.2017. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца АА, којим је тражио да се утврди да је тужиоцу решењем од 22.12.2015. године престао радни однос без правног основа, те да му се на име накнаде штете због престанка радног односа плати 18 зарада запосленог од 486.000,00 динара са законском затезном каматом од 23.12.2015. године до исплате. Ставом другим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца ББ, којим је тражио да се утврди да је тужиоцу решењем од 22.12.2015. године, престао радни однос без правног основа, те да му се на име накнаде штете због престанка радног односа плати 18 зарада запосленог од 486.000,00 динара са законском затезном каматом од 23.12.2015. године до исплате. Ставом трећим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца ВВ, којим је тражио да се утврди да је тужиоцу решењем туженог од 22.12.2015. године престао радни однос без правног основа, те да му се на име накнаде штете због престанка радног односа плати 18 зарада запосленог од 522.000,00 динара са законском затезном каматом од

23.12.2015. године до исплате. Ставом четвртим изреке, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 4212/17 од 13.09.2018. године, одбијене су као неосноване жалбе тужилаца и потврђена пресуда Основног суда у Крушевцу, Судска јединица Варварин П1 64/16 од 08.05.2017. године.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужиоци су изјавили ревизију због погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду применом члана 408. Закона о парничном поступку – ЗПП ("Службени гласник РС" бр.72/11, 55/14), Врховни касациони суд је утврдио да ревизија тужилаца није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиоци су били у радном односу код туженог на неодређено време и обављали послове портира. Решењима туженог од 22.12.2015. године, тужиоцима су отказани уговори о раду, због тога што је услед технолошких, организационих и економских промена код послодавца укинута радно место портира у РЈ .., због чега је престала потреба за обављањем тих послова од стране тужилаца. У образложењу решења наведено је да је послодавац разматрао све могућности решавања вишка запослених. Технолошке промене су настале као последица увођења нове технологије – видео надзора, организационе промене се огледају у поверавању дела послова које су обављали портири магационеру, а економске промене у уштеди трошкова радног ангажовања четири извршиоца на месту портира. Тужиоцима је исплаћена отпремнина у висини одређеној решењима о отказу уговора о раду. Пре доношења решења о отказу уговора о раду донета је одлука 02.12.2015. године о измени Правилника о систематизацији и организацији послова од 07.10.2015. године и доношењу новог Правилника о систематизацији и организацији послова, у којој је наведено да је разлог за укидање радног места портира технолошке, организационе и економске природе – финансијска консолидација. Правилником о организацији и систематизацији послова од 02.12.2015. године, који је истог дана постављен на огласној табли послодавца, а скинут са огласне табле 14.12.2015. године није систематизовано радно место портира. Послове физичког обезбеђења објекта туженог, после отказа уговора о раду тужиоцима поверено је Привредном друштву „G4S Secure Solutions“ ДОО Београд по основу Споразума о пружању услуга од 21.12.2015. године, а за послове портира тужени није закључио уговор о раду са другим лицима, нити је друга лица примао у радни однос за извршиоце на пословима које су обављали тужиоци. Утврђено је да је тужени као закупца закључио уговор о закупу средстава и имовине правног лица „Војвода Пријезда“ као закуподавцем, 31.07.2014. године са анексима, којима је било уговорено да на основу уговора о упућивању запослених на рад код закупца, закупца прима у радни однос запослене код закуподавца на одређено време док траје закуп, а да приликом пријема нових радника на неодређено време право првенства имају запослени код закуподавца који су ангажовани у складу са овим уговором и закуп је уговорен на период од 10 година.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања правилно су нижестепени судови применили материјално право, када су закључили да је тужиоцима законито престао радни однос отказом уговора о раду и када су одбили тужбени захтев за накнаду штете.

У конкретном случају, тужиоцима је отказан уговор о раду на основу члана 179. став 5. тачка 1. Закона о раду („Сл. гласник РС“, бр.24/05 ...75/14), и то ако услед технолошких, економских или организационих промена престане потреба за обављањем одређеног посла или дође до смањења обима посла. Пре доношења решења о отказу уговора о раду, тужени је донео одлуку о измени Правилника о систематизацији и организацији послова којом је укинуо радно место портира на којима су тужиоци радили, а разлог укидања овог радног места је увођење савременијег и бољег обезбеђења запослених и имовине – видео надзор којим је обезбеђена константна контрола и увид у стање у кругу фабрике, као и унутар фабрике. На основу ове одлуке тужени послодавац је донео Правилник о организацији и систематизацији послова од 02.12.2015. године којим није систематизовано радно место портира. Тужиоцима је пре доношења решења о отказу уговора о раду исплаћена отпремнина у складу са обавезом послодавца која је прописана чланом 158. Закона о раду.

У ревизији тужиоци понављају жалбене наводе да је тужени поступио супротно члану 182. став 1. Закона о раду, којом је прописана забрана запошљавања другог лица у року од шест месеци од дана престанка радног односа запосленог у случају из члана 179. став 5. тачка 1. По оцени Врховног касационог суда ови ревизијски наводи нису основани, јер тужени није запослио друга лица, већ је вршење тих послова, које су тужиоци обављали поверио специјализованој агенцији која пружа услуге физичког обезбеђења, што је у складу са аутономним правом туженог као привредног субјекта, да самостално, према својим потребама, у циљу уштеде и рационализације и у складу са пословном политиком одреди начин организације процеса рада и обављања одређених послова. Само спровођење организационих, економских и технолошких промена спада у домен одлучивања туженог, тако да се целисходност и оправданост тих промена не цени у судском поступку. У овој врсти спора суд оцењује само законитост одлуке о престанку радног односа отказом уговора о раду. Такође се неосновано у ревизији указује да тужени није објавио одлуку о измени Правилника о систематизацији и организацији послова од 02.12.2015. године, те да ова одлука није ступила на снагу. Ови ревизијски наводи су неосновани и имајући у виду да је у самом тексту одлуке наведено да је објављена на огласној табли послодавца 02.12.2015. године, а у тексту Правилника о организацији и систематизацији послова, наведено је да је Правилник истог дана објављен и постављен на огласној табли послодавца, а да је скинут са огласне табле 14.12.2015. године. Општи акти послодавца испуњавају све услове прописане чланом 24. Закона о раду, а њихово ступање на снагу није у супротности са чланом 196. став 1. Устава Републике Србије на који се у ревизији неосновано указује. Такође су неосновани наводи тужилаца да забрана отказа уговора о раду произлази из уговора о закупу средстава и имовине, имајући у виду да су тужиоци закључили уговор о раду на неодређено време са овим туженим и њихово радно ангажовање не зависи од трајања уговора о закупу, а на радно – правни статус тужилаца код туженог нису од утицаја ни друге одредбе уговора о закупу средстава и имовине од 31.07.2014. године. Имајући у виду да је тужиоцима законито престао радни

однос због разлога који је прописан чланом 179. став 5. тачка 1. Закона о раду, то је неоснован захтев тужилаца којим су тражили накнаду штете због незаконитог отказа у смислу члана 191. став 3. Закона о раду.

Стога су неосновани ревизијски наводи да је побијаном пресудом погрешно примењено материјално право.

На основу члана 414. став 1. ЗПП, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци.

Председник већа - судија
Весна Поповић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић